

Puhelin: 010 665 3914
Sähköposti: al.kotimaa@aamulehti.fi

Naiseen törmännyt peräkärri oli ehkä varastettu

TIMO-JAAKKO RAUTAVUORI
Aamulehti

Poliisi epäilee, että naisen tiistaina Tampereen keskustassa osunut peräkärri oli anastettu. Kärryn omistaa yksityinen yritys.

Lisäksi poliisi tutkii, oliko kärriä vetänyt henkilöauto, vuosimallin 1990 punainen Volkswagen Passat, varastettu. Poliisi jäljittää yhä kuljettajaa. Tämä poistui tapahtumapaikalta.

Autosta irtosi vauhdissa peräkärri, joka pauskautui päin liikennevaloissa odottanutta naista tiistai-iltana kello 18.40–18.50:n välisenä aikana.

Noin 30-vuotias nainen sai vammoja kasvohiinsa, ja hänet toimitettiin hoitoon. Hänen tilastaan ei ole toistaiseksi muuta tietoa.

Tapaus sattui Hämeenpuiston ja Hämeenkadun risteyksessä, kun autoilija oli

matkalla Hämeenpuistoa pitkin kohti pohjoista.

Autoilija seurasi

Kärriä vetäneen auton kuljettaja ei pysähtynyt onnettomuuspaikalle, mutta poliisi sai henkilöauton rekisterinumeron selville toisen autoilijan avulla. Toinen autoilija seurasi Passatia Satakunnan kadun risteykseen asti ja vilkutti tälle valoja, jotta tämä pysähtyisi.

Se ei kuitenkaan tuottanut tulosta, ja Passat kääntyi Satakunnan kadulle kohti itää. Toinen autoilija ei jatkanut enää seuraamista.

– Kuljettajan luulisi huo- maavan, jos peräkärri irtoaa, arvioi tapauksen tutkinnanjohtaja Anssi Köykkä Pirkanmaan poliisilaitokselta.

Poliisi pyytää, että tapauksen silminnäkijät ilmoittaisivat havainnoistaan virka-aikana puhelimitse numeroon 071 874 5512.

Ajokortteihin kaavillaan juoppoleimaa

UUDISTUS. Ajokortteihin saattaa olla tulossa liiallisesta alkoholikäytöstä kielivä leima. Liikenneministeriö valmistelee lakiehdotusta, joka antaisi lääkärille oikeuden suositella, että hänen potilaansa saisi ajaa vain alkolokollista autoa. Merkintä alkolukon käyttöpakosta tulisi potilaan ajokorttiin.

Lääkäri voisi antaa suosituksen havaitessaan henkilöllä alkoholi-ongelman esimerkiksi tavallisen terveys-tarkastuksen yhteydessä. Suosituksen saatuaan poliisi vaihtaisi kyseisen ihmisen ajokortin alkolukkoehdolla

merkittyy korrttiin.

Merkintä lisättäisiin ajokorttiin numeromuodossa, joten esimerkiksi poliisi tai muu viranomais näkisi, että kyseisen kortin omistava henkilö saa ajaa vain alkolokollista autoa.

Kortteihin lisätään jo nyt samanlaisia rajoituksia esimerkiksi proteeseista, silmälasista tai automaattivaihteista.

Lakiehdotuksen tarkoituksena on antaa lääkäreille mahdollisuus suositella myös ajokieltoa lievempiä tapoja ehkäistä rattijuopumuksia. Tällä hetkellä lääkärit voivat alkoholi-ongelman havaitessaan suositella poliisille, että potilaan kortti otetaan pois kokonaan. STT/HELSINKI

Nyt HYVÄ ME! Suomalaisten medialukutaito on Euroopan kärkeä, kertoo tuore tutkimus. Tutkimuksessa menestyivät hyvin myös Tanska, Englanti ja Hollanti. Tutkimuksessa arvioitiin muun muassa kansalaisten viestintätaitoja ja kriittistä ajattelua. Myös tiedotusvälineiden saatavuus ja media-alojen toiminta olivat esillä. EU-komission rahoittamaan tutkimukseen osallistui Suomesta Tampereen yliopisto.

Mistä kysymys

Vaaditaanko netti-tv:ssä rekisteröintiä?

TUOMO BJÖRKSTEN
Aamulehti

Tv-kanavat ovat lisänneet voimakkaasti internetissä esittämäänsä aineistoa. Ylen ohjelmia voi katsoa Areenassa, MTV3:n ja Subin Katso-mossa sekä Nelosen, Jimin ja Livin ohjelmia Ruutu.fi:ssä.

Kaupalliset kanavat pyrkivät rahoittamaan internet-katselun mainoksilla.

Yleisradion toimitusjohtajan Mikael Jungnerin ajatuksena puolestaan oli sulkea Ylen Areena kaikilta muilta paitsi tv-lupamaksun maksaneilta.

Ylen uusien palveluiden kehityspäällikkö Reijo Perälä, mitä tavoitteille on tapahtunut?

– Areena on avoin ja julkinen palvelu, eikä sitä panna rekisteröitymisen taakse muutoin kuin alle 15-vuotiaita kielletyn aineiston osalta.

Eikö palvelusta voi tehdä tv-lupamaksun maksaneiden yksinoikeutta?

– Rekisteröinti vaikeuttaa aina käyttämistä. Yleinen trendi internetissä on, et-

tä ne, joilla on rekisteröinti, ovat sitä purkamassa.

– Nyt kun on tehty päätös mediamaakustasta, ajatus on, että se kattaa kaiken, myös nettipalvelut.

Nelosen online-päällikkö Kai Taka-aho, kuinka hyvin Ruutu.fi kannattaa taloudellisesti?

– Ihan kohtalaisesti. Videon jakaminen verkkoympäristössä on kallista puuhaa, mutta ei se silti hirveästi miinuspuolelle mene.

Onko tässä ajatuksena, että tulevaisuudessa kaikki tv-ohjelmat olisivat katsottavissa netissä?

– Uskomme täällä Nelosella, että kehitys menee tähän suuntaan.

Miksi palvelussa voi katsella lapsille sopimatonta aineistoa ilman rekisteröitymistä?

– Olemme muuttamassa sitä lähiainoina. Olemme käyneet tiiviisti keskustelua valtion elokuvatarjastamon kanssa.

Teidän on siis pakko muuttaa käytäntöä?

– Kyllä.

Tampereella toimivassa FIT Biotech Oy:ssä kehitetään ja valmistetaan hiv-rokotetta. Yrityksessä olisi valmiina rokoteosaamista uudenlaisella teknologialla valmistettävien pandemia- ja influenssarokotteiden tuotantoon. Johannes Siivisen käsissä valmistuu rokotteen elatusainetta.

Tampereella olisi osaamista aloittaa oma rokotetuotanto

Pandemiarokote: Jos valtio näyttäisi vihreää valoa nyt, rokotteita voisi alkaa valmistaa 2014

ANJA MULARI-IKONEN
Aamulehti

Tamperelainen rokotekehittäjä FIT Biotech Oy olisi valmis ottamaan vetovastuun selvitystyöstä, jolla tutkittaisiin edellytykset pandemia- ja kausi-influenssarokotteiden tuotannon aloittamiseen Suomessa.

Tampereella on Finn-Medin alueella runsaasti rokotealan asiantuntemusta jo nyt. Muun muassa Rokotetutkimuskeskus, yliopiston tutkijat sekä pari yritystä, joissa hallitaan tuotanto-asiat viranomaisien edellyttämällä tavalla. Tilat löytyisivät helposti ja henkilökuntaa ehdittäisiin kouluttaa lisää valmistelun aikana.

Vaikka osaamista on, rokote-tuotanto olisi mahdollista aloit-

taa vasta viiden vuoden valmistelun jälkeen, arvioi hiv-rokotetta kehittävän ja koekäyttöön valmistavan FIT Biotech Oy:n toimitusjohtaja Kalevi Reijonen.

– Tuotanto ei olisi ensivaiheessa kannattavaa, mutta rokotteen valmistuksesta olisi mahdollista kehittää sellaista, uskoo Reijonen.

– Täällä olisi halu toimia, mutta meiltä puuttuvat taloudelliset edellytykset. Lisäksi selvitystyössä neuvottelijoilla pitäisi olla kansallinen mandaatti, jotta ne olisivat uskottavia.

Reijonen näkee, että mandaatti tulisi, jos valtiolta perustaisi kansallisen selvitystyöryhmän valmistelemaan asiaa.

Lisäksi pandemiarokotteen valmistukseen olisi saatavissa neuvottelemalla, sillä influenssarokotteita valmistavia yrityksiä on maailmassa vain muutamia eikä niillä ole itsellään riit-

tävää valmistuskapasiteettia.

Suomessa tarvittaisiin nyt poliittiset periaatepäätökset, selvitystyöryhmä ja tuki investointiin. Peruspalveluministeri Paula Risikko (kok) välyytti tällä viikolla, että asiaa pitäisi tutkia. Aloite asiassa on työ- ja elinkeinoministeriöllä.

Rokotepula tuo aloitteita

Oman rokotetuotannon aloittaminen Suomessa on noussut jälleen puheenaikheeksi, kun sikainfluenssarokotetta valmistavat ulkomaiset tehtaat eivät ole kyenneet toimittamaan rokotteita tarpeeksi. Suomen oma rokotetuotanto lopetettiin jo 1990-luvun lopussa.

Edellisen kerran rokotetuotannon käynnistämistä puitiin lintuinfluenssan aikaan pari vuotta sitten. Silloin esillä oli pohjoismaainen yhteishanke, joka koki mahalaskun siksi, että Ruotsi ja Tanska eivät päässeet

yksimielisyyteen siitä, kummasa maassa rokotteita alettaisiin valmistaa. Suomi ei tuolloin havitellut valmistusta itselleen. Reijosen mielestä Suomen kannattaisi lähteä ajamaan asiaa kansallisesti ja ottaa muut pohjoismaat mukaan mahdollisesti myöhemmässä vaiheessa.

Isot valmistajat suoltavat rokotetta

ESA JÄRVELÄINEN
Aamulehti

Sikainfluenssarokotetta valmistaa maailmalla ainakin tusinan verran lääkeyhtiötä.

Ensimmäisenä rokotteen kehittäjä sveitsiläinen Novartis viime kesäkuussa. Tuolloin lääkeyritys ilmoitti saavansa rokotteensa jalkeluun syys-lokakuussa.

Suuret rokotevalmistajat tekevät satoja miljoonia annok-

Ensin rokotteita voitaisiin valmistaa kotimaan tarpeisiin, mutta lähialueilla pandemia- ja kausi-influenssarokotteille olisi markkinoita Pohjoismaissa eikä Baltiassa valmisteta rokotteita. Venäjälläkin on vain pienimuotoista tuotantoa.

Lintuinfluenssan aikaan roko-

tetuotannon aloittamisen arvioitiin vaativan noin 100 miljoonaa euron investointiin.

Tampereella ei voitaisi ryhtyä valmistamaan nykyisiä sikainfluenssarokotteita, koska niitä tehdään vanhalla kananmunateknologialla. Uudempaa teknologiaa edustaa soluviljely.

sia tavallista influenssarokotetta joka vuosi. Ne kyllä pystyvät ohjaamaan kapasiteettia H1N1-rokotteen valmistukseen. Kyseessä on joka tapauksessa miljardibisnes, joka lääkeyhtiöitä tietenkin kiinnostaa.

Sikainfluenssan leviäminen on ollut niin nopeaa, että rokotteiden valmistamisessa on ollut kova kiire. Onkin epäilty, että rokotteet tungetaan markkinoille keskeneräisinä.

Eri maissa on sitä paitsi omat lääkintäviranomaisensa, jotka hyväksyvät rokotteen käytettäväksi. Niinpä esimerkiksi Yhdysvallat tilasi brittiläiseltä GSK:ltä 76 miljoonaa Pandemrix-rokotetta, joka on eri versio kuin Euroopan maissa hyväksytty.

Ranskalainen Sanofi Pasteur toimittaa amerikkalaisille 75 miljoonaa annosta. Ranskassa yhtiö aikoo aloittaa jakelun tämän kuun lopussa.

Lapin teitä aletaan vuorata kanankakalla

Kokeilu: Porojen uskotaan pysyvän paremmin poissa teiltä, kun hiekoitushiekassa on kanankakkaa

MILLA SALLINEN
Rovaniemi

Poroja karkotetaan Lapin teitä nyt kanankakalla. Tällä viikolla alkavan kokeilun alueena on kolme tieosuutta Pellon ja Kolarin välillä sekä Äkäslompolossa.

Poroja houkuttelee teille talvisin hiekan sekaan laitettava suola. Karkoteainekekeilussa hiekoitushiekkakuormiin lisätään pieniä määriä kanankakkaa

ja koivutislettä, joiden tiedetään etovan nisäkkäitä. Poroilla on tunnetusti erittäin tarkka hajuaisti. Kokeilu perustuu poron hajua-, ei makuuainin varaan.

Aluksi karkoteaineita lisätään hiekoitushiekkiaan vain pieniä määriä. Koivutislettä lisätään tarvittaessa myös suolaliuokseen.

Kokeiluja tehdään kummallakin aineella kolmesta kuu-teen kertaan. Tieurakoitsijat sekä paliskunnat seuraavat ai-

neiden vaikutuksia. Mikäli tulokset ovat lupaavia, kokeilua jatketaan keväällä.

Heijastimet ensi viikolla

Kokeiluun on saatu lupa Sosi- aali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta Valvirasta. Karkoteaineita ei käytetä pohjavesialueilla eikä kaivojen läheisyydessä. Molempien aineiden käytöstä laaditaan seurantaraportit vuoden 2010 aikana.

Tuotantokäyttöön aineita voidaan ottaa, mikäli niillä on pieninä pitoisuuksina poroja karkottava vaikutus ja mikäli hyödyt puntaroidaan haittoja suuremmiksi. Molemmat karkoteaineet ovat luonnontuotteita ja ne hajoavat luonnossa.

Kokeilu on osa porokolareiden puolittamiseen tähtävää hanketta. Kolareita pyritään vähentämään myös autonavigaattoreiden varoituksilla, tehostevaroitusten avulla, teiden pientareiden raivaamisella ja tiedottamisen lisäämisellä aina Norjaan saakka. Ensi viikolla aloitetaan myös poroille laitettavien heijastinpantojen kokeilu.

Heijastimin varustettuja poroja voi havaita Lapissa nelos- tiellä Saariselällä ja sen eteläpuolella.

Porokolareita tapahtuu vuosittain noin 4000. Tätä määrää pyrkivät nyt puolittamaan 30 organisaation joukko liikenne- ja viestintäministeriöstä yksittäisiin paliskuntiin.

Porokolareita sattuu Suomessa vuosittain yli 4000.

Fakta

Porokolarit

Porokolareiden määrä on noussut 2000-luvulla, kolareita on vuosittain yli 4000. Auton alle jääneistä poroista maksetaan korvauksia noin 1,5 miljoonaa euroa vuosittain.

Ajoneuvovahinkoja aiheutuu arviolta 10 miljoonaa euron edestä joka vuosi.

Puolet kaikista porokolareista sattuu marras-tammikuun välisenä aikana. Kyseisenä aikana tapahtuu jopa 20 porokolaria päivässä.